

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 08/04/2024.

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 90

Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta muốn tự tại trước nghịch cảnh phải nên mài giữa tâm cho sáng bóng. Nếu không khi oan gia trái chủ gây phiền phức, đôi bên sẽ tạo nghiệp khiến oan oan tương báo. Ngài dạy rằng không nên đổ thừa cho hoàn cảnh vì mọi cảnh duyên đều lưu xuất từ nơi tự tánh. Học vấn đức hạnh của thế gian và xuất thế gian cũng hiển lộ từ tâm thanh tịnh. Ngài chỉ dạy chúng ta phải đặt khẩu nghiệp lên hàng đầu để giữ gìn.

Hòa Thượng nói: ***“Chân thật tu hành thì phải mang tâm này mài giữa cho vừa sáng vừa bóng. Nhờ đó, quả tâm mới mở được rộng lớn, tự tại. Nếu không thì khi chúng ta gặp nghịch cảnh, oan gia trái chủ gây phiền phức thì đôi bên đều sẽ sai lầm, cũng đều sẽ tạo nghiệp, vậy thì đời sau kiếp sau sẽ oan oan tương báo không bao giờ kết thúc.”***

Nếu ai đó hại mình, giết mình mà mình mang tâm thù hận thì tâm thù hận đó khiến chúng ta chờ cơ hội trả thù. Tâm thù hận đó cứ luẩn quẩn, cứ oan oan tương báo không lúc nào ngừng dứt. Cho nên Hòa Thượng dạy phải mang tâm mình mài giữa cho bóng, sáng, cho tròn đầy thì quả tâm mới mở được rộng lớn và tự tại. Khi đó, không còn một hoàn cảnh nào có thể chướng ngại chúng ta. Mọi sự mọi việc chúng ta đều quán sát bằng trí tuệ, đều biết rõ và có lựa chọn đúng rằng có nên làm hay không.

Năng lực, trí tuệ, phước báu, tướng hảo của Phật có đầy đủ ở trong ta, chỉ cần chúng ta tâm dùng chân thành, thanh tịnh, từ bi là khai mở được những điều này. Vì chúng ta không biết như thế nên chúng ta không tin vào năng lực của chính mình. Cho nên, hãy dốc hết sức, ngày ngày tinh tấn dũng mãnh một cách đặc biệt.

Có người gặp chúng tôi lần đầu, thấy chúng tôi lao động thì rất ngạc nhiên còn bản thân chúng tôi thấy việc đó là bình thường, không có gì là lao nhọc. Máy ngày nay chúng tôi ở một mình vẫn là lao động tự phục vụ, vẫn là đang giảng pháp cho hai cái máy camera nghe. Nếu tâm chúng ta được mài giữa sáng bóng thì sẽ không còn chênh mảng, nhếch nhác, lười biếng. Trong quá trình mài giữa tâm, chúng ta sẽ luôn ở trạng thái kiểm soát cao độ những tập khí trên. Còn nếu chúng ta cứ để mình có tâm phân biệt, vọng tưởng, chấp trước thì đương nhiên sẽ đầy đủ những tập khí này.

Hòa Thượng nói: ***“Sanh phiền não là do trong nội tâm của chính mình có bệnh, có xung đột. Nào có biết được, tận hư không khắp pháp giới, tất cả các cảnh duyên,***

đều từ nơi tự tánh của mình lưu xuất ra. Vì vậy, hoàn cảnh bên ngoài không có liên quan nên chúng ta không nên đổ thừa cho hoàn cảnh. Nếu hiểu như Hòa Thượng chỉ dạy thì làm gì trong tâm còn xung đột vì đều do tự tánh mình xuất phát ra. Nếu trong tâm có xung đột là do trong tâm có bệnh.

Chúng ta vẫn thường kêu ca việc này, việc kia làm không được, tập khí này tập khí kia khó bỏ. Vậy chúng ta hãy xét xem Hòa Thượng làm được, Tổ sư đại đức nhiều đời làm được, Thích Ca Mâu Ni Phật làm được thì mình cũng làm được. Quan trọng nhất vẫn là công phu khắc chế bản thân.

Hòa Thượng nói: ***“Học vấn đức hạnh của thế gian và xuất thế gian đều từ nơi tâm thanh tịnh của mình mà hiển lộ. Nhà nho gọi là thanh tâm quả dục hay đạm bạc minh trí, nhà Phật gọi là minh tâm kiến tánh hay chính là tịnh niệm liên tục. Đây mới là hạnh phúc chân thật, thọ dụng chân thật mà chúng ta hướng đến.”***

Những gì hiển lộ từ tâm thanh tịnh thì chắc thật. Vậy nên, chúng ta hãy chọn việc khắc chế bản thân, tinh tấn nỗ lực một cách đặc biệt để đạt được tâm thanh tịnh. Nếu chúng ta không muốn khắc chế bản thân, không muốn nỗ lực mà lựa chọn trạng thái chệnh mảng nhếch nhác thì đó chính là thói quen. Chúng ta hãy cứ nỗ lực từng ngày từng chút một thì dần dần chúng ta sẽ trở thành một người tinh tấn dũng mãnh mà chính mình không biết.

Mình nương nhờ, ỷ lại một ai đó là sai rồi. Hòa Thượng từng nói: ***“Ông tu ông đắc, bà tu bà đắc, không tu không đắc, chẳng ai nhờ được, chẳng ai giúp ai được”***. Ngài A Nan là thị giả, ngày ngày hầu cận bên Phật mà còn bị Ma Đăng Già bắt mất. Lúc này Ngài A Nan mới hướng đến Phật chứ bản thân không tự giải thoát được. Phật thuyết thần chú Lăng Nghiêm và bảo một vị đệ tử đến nhắc lại thần chú cho Ngài A Nan, lúc ấy Ngài A Nan mới định được tâm và thoát khỏi Ma Đăng Già. Còn nếu dùng thần thông đưa thân Ngài A Nan về mà tâm Ngài không định lại, vẫn ở bên Ma Đăng Già thì vẫn hỏng chuyện.

Nếu chúng ta có thể lựa chọn khắc chế bản thân, tinh tấn nỗ lực để có được tâm thanh tịnh thì hằng ngày, chúng ta làm việc một cách có trí tuệ, thế gian gọi là làm việc rất khoa học. Khi đó chúng ta có thể giải quyết mọi chuyện đều tương thích, thỏa đáng. Sẽ là sai lầm nếu chúng ta đi tìm một môn học giúp mình trở nên trác tuyệt vì Hòa Thượng nói đức hạnh học vấn của chúng ta đều phải từ nơi tâm thanh tịnh mà lưu xuất. Vậy thì chỉ cần quay về nơi tâm mình, cứ chân thành, thanh tịnh, từ bi mà làm thì tự khắc mọi thứ sẽ hiển lộ. Bản thân cũng không cần phải ngồi đó vắt óc suy nghĩ. Mọi việc chúng ta nghĩ, chúng ta làm sẽ tự tương thích thỏa đáng, vừa vặn không dư, không thiếu.

Phàm phu chúng ta có quá nhiều vọng tưởng phân biệt chấp trước, tập khí phiền não cho nên Hòa Thượng giảng rất nhiều giờ cho chúng ta và dùng mọi phương tiện

khéo léo nhất để giúp chúng ta giác ngộ, thay đổi. Ngài bỏ ra một công trình giáo hóa 70 năm, thậm chí Ngài còn tranh thủ tổ chức những buổi “*Tọa đàm sau cơm sáng*” 30 phút. Phật Bồ Tát Thánh Hiền quả thật đã mất quá nhiều thời gian cho việc này.

Bản thân chúng tôi đến nay đã dành gần 2000 giờ để học tập mà tập khí phiền não vẫn lúc trôi lúc sụt, có lúc tưởng rằng tập khí đã cạn sát đáy nhưng rồi lại thấy nó đầy y nguyên. Cho nên chúng ta suy nghĩ xem nếu chúng ta không có thời gian huân tập lâu dài để mài giũa thì làm sao có thể thay đổi. Từ đây chúng ta phát khởi một tâm lân mẫn là khi chúng sanh không có cơ hội tiếp cận những lời dạy của Phật Bồ Tát Thánh Hiền để thay đổi thì họ đáng thương hơn là đáng trách. Vậy mà chúng ta ngồi đó trách họ, mình được học mà ứng xử còn sai hướng chỉ là họ.

Hòa Thượng lại chỉ dạy: “*Kinh Vô Lượng Thọ nói khéo giữ ba nghiệp. Hãy đem khẩu nghiệp đặt trên hàng đầu thì có thể thấy được tầm quan trọng của ngôn ngữ. Việc này ngay trong cuộc sống thường ngày là có thể nhận ra.*” Ngày ngày đối nhân xử thế tiếp vật, lời nói rất quan trọng, “*họa từ miệng mà ra*”. Một lời nói không cẩn thận thì có thể ảnh hưởng đến vinh nhục của người hoặc lớn hơn có thể ảnh hưởng đến quốc gia. Người nói thì vô tình mà người nghe thì cố ý.

Có lần chúng tôi vô tình nói chuyện rất thân tình với một người trong đạo tràng thân quen mà chúng tôi thường đến chia sẻ rằng: “*Con tu hành thế nào mà khuôn mặt nhẵn dần vậy!*” Một thời gian sau, chúng tôi hỏi lại thì một người quen mới nói cho biết rằng người ấy giận chúng tôi vì chỉ vì câu nói như vậy. Rồi có một học trò rất thân tín cũng giận chúng tôi vì chúng tôi không cho lên gặp. Chúng tôi thương người học trò còn nghèo, phải đi lại không thuận tiện nên nói đừng lên.

Đúng như Hòa Thượng nói: “*Người nói thì vô tình mà người nghe thì hữu ý*”. Chính vì sự vô tình này mà đã kết oán với người, tạo ra biết bao oan nghiệt, oan oan tương báo. Cho nên Phật dạy chúng ta với người thì yêu thương, bao dung, tha thứ, đừng để giận hờn trong lòng vì như thế là còn vướng mắc mà vướng mắc thì oan oan tương báo. Còn với chính mình thì hằng ngày giữ tâm thanh tịnh. Đây là “*tổng cương lĩnh, tổng nguyên tắc tu hành*” của chúng ta.

Bài học hôm nay, Hòa Thượng sách tấn chúng ta mài giũa tâm sáng bóng thì tâm lượng của mình sẽ mở rộng, từ đó mới được tự tại, xa lìa các thứ “*ảo danh ảo vọng*”. Thật danh thật vọng chúng ta còn không cần hướng chỉ ham thích những thứ “*ảo*”. Ví dụ, bản thân mình là người giúp việc, trông coi một biệt thự cho người ta mà lúc nào cũng hãnh diện, huênh hoang rằng mình được ở trong một ngôi nhà to đẹp của một người khác. Đây là tập khí ảo danh ảo vọng. Trong nhiều kiếp tu hành, chúng ta chưa thành tựu được là vì tâm hư vinh này. Trong lời nói của chúng ta nhiều khi không thật vì muốn cho người ta tin mình, muốn lời nói có động lực. Cho nên Hòa Thượng dạy nếu không mài giũa tâm cho tròn sáng thì khi gặp nghịch cảnh, oan gia giày vò thì đôi bên đều tạo nghiệp.

Từng ngày thông qua lời dạy của Hòa Thượng chúng ta mới có cơ hội phản tỉnh. Cho dù bận rộn đến đâu, chúng ta luôn coi học tập là quan trọng nhất. Đã gần 2000 ngày học tập qua đi, mặc dù chúng ta cố gắng cạo gọt nhưng tập khí phiền não vẫn còn y nguyên.

Tập khí đã có lúc vui đi đến mức thấp nhất nhưng rồi lại đầy. Chỉ cần chúng ta chênh mảng thì tập khí lại trở về như cũ giống như khi chúng ta ném cục đá xuống ao bèo, bèo dạt ra rồi tụ lại ngay. Cho nên tu hành là cả cuộc đời hành trì miên mật. Đối với nội tâm thì không ngừng kiểm soát, đối với hành động tạo tác, đối nhân xử thế tiếp vật thì phải tuân theo chuẩn mực mà quán sát. Giống người đi chăn trâu, luôn phải giữ dây xỏ mũi trâu bởi nếu thả tay ra là trâu có thể giẫm đạp hoặc ăn hoa màu của người khác trên đồng ruộng.

Bài học hôm trước, Hòa Thượng dạy chúng ta không nên có tâm hại người. Người không học Phật Bồ Tát Thánh Hiền mới rấp tâm hại người, còn chúng ta thì không dám vì chúng ta sợ nhân quả. Tuy nhiên, chúng ta có thể tùy tiện phóng túng gây nên những việc làm sai với chuẩn mực của Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền thì đã là hại người bởi chúng ta đã khiến cho chúng sanh nhìn thấy một hình tượng xấu. Cho nên hại người không cứ phải là việc gì đó lớn lao.

Con người luôn có thái độ lo sợ, phòng bị với người. Hòa Thượng chỉ dạy là sống như vậy sẽ khiến nội tâm gánh nặng trùng trùng. Trong mọi cảnh duyên, Hòa Thượng nói, hãy cố gắng giữ tâm thanh tịnh là được, còn lại thì tùy duyên. Càng tự khắc chế, càng tự thay đổi làm mới mình thì sẽ hiểu thế nào là tùy duyên. Ngược lại, không tự khắc chế thì đa phần chỉ là phan duyên cưỡng cầu, làm việc gì cũng chỉ mong muốn thuận lợi cho mình, thỏa mãn tư dục của mình.

Nếu chúng ta không kiểm soát thì tâm cảnh chúng ta luôn là “*Ngựa quen đường cũ*”, tức là tùy thuận theo thói quen, tập khí phiền não của mình, luôn là “*ảo danh ảo vọng*”, chạy theo vọng tưởng “*năm đục sáu tràn*” hay là bị xen tạp bởi tâm lười biếng, nhếch nhác, chênh mảng. Ví dụ như giờ làm việc chính thì làm việc phụ mà giờ làm việc phụ thì làm việc chính.

Chỉ cần một người có con mắt sáng suốt là đã nhận ra tâm cảnh này của chúng ta hướng hồ là Phật Bồ Tát. Khi chúng ta khởi tâm động niệm thì Phật A Di Đà và thánh chúng Bồ Tát ở Tây Phương đều biết rõ ràng. Cho nên với tâm cảnh như vậy làm sao có phần làm cư dân cõi Tây Phương Cực Lạc.

Trong lời dạy của Tổ sư có nói, A Di Đà ngày nhớ đêm mong cũng giống như Cha già nhớ con thất lạc, mong con trở về để giao gia tài cho con nhưng con chẳng thèm nhớ để quay về. Ý muốn nói chúng sanh cứ xoay vần trong vọng tưởng, tùy thuận tập khí phiền não thói quen của mình mà không dứt ra được.

Chúng ta đôi lúc tưởng rằng mình “*tinh tấn*” nhưng thật ra là “*tinh tướng*”. Chỉ cần giờ làm việc chính mà làm việc phụ hay ngược lại thì đã là “*tinh tướng*” rồi. Giờ học nghe pháp thì không thể tinh táo nổi nên phải đi lạy Phật, cứ ngỡ mình lạy Phật như vậy là “*tinh tấn*” nhưng thật ra cũng là “*tinh tướng*”. Có người đến giờ đi làm việc nhưng lại ngồi niệm Phật hoặc lúc niệm Phật thì nghĩ đến làm việc hoặc nghĩ đến đủ thứ trên đời. Đây đều là do thói quen. Trạng thái này rất nhiều người dễ mắc phải. Việc này Hòa Thượng nói rõ trong 1200 đề tài như có người giờ lái xe thì niệm Phật, giờ niệm Phật lại nghĩ đến lái xe.

Nhất tâm là gì? Là một tâm! Nếu chúng ta có hai tâm nghĩa là vọng niệm rồi. Do đó, hãy cố gắng khi làm việc thì chúng ta nhất tâm làm việc. Làm việc xong rồi thì chúng ta nhất tâm niệm Phật. Từ đây cho thấy tập khí phiền não của tất cả chúng ta rất sâu nặng cho nên Hòa Thượng dạy chúng ta tập thay đổi thói quen. Nhiều người than phiền rằng không thể thay đổi được nhưng thực ra làm không được là do mình chưa làm chủ tập khí.

Đêm qua chúng tôi tỉnh hai lần, lần hai là lúc 3 giờ kém 10 phút nên nằm lại nhưng rất tinh táo. Đến lúc 3 giờ 30 phút chuông reo thì ngồi dậy nhưng vẫn rất tinh táo. Nhiều người nói khó bỏ tập khí “*thùy*” nhưng thật ra là do mình. Chúng tôi nếu chỉ ở một chỗ, không phải đi công tác thì luôn là như vậy. Thói quen có thể thay đổi được! Ngủ như vậy thì ăn cũng thế, “*tiền tài danh vọng*” cũng vậy, đều là thay đổi thói quen. Nếu chúng ta ra sức tìm cầu “*tiền tài danh vọng*” thì nó sẽ làm chủ mình.

Tập khí của chúng ta có muôn hình vạn trạng khiến chúng ta tưởng rằng mình siêng năng nhưng thật ra là lười biếng. Thấy người ta khênh gạch thì mình chọn đi quét sân vì việc nhẹ. Người ta đẩy cát trên xe rùa, còn mình thì đi xúc cát vì nhẹ nhàng hơn. Đây là tâm cảnh “*lánh nặng tìm nhẹ*”. Khi chúng ta vượt qua được ngưỡng này, vượt qua mọi khó khăn, thì mọi sự mọi việc sẽ hết sức bình thường./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!